

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Förslag till vissa förenklingar i regelverket för prospektering

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Förslag till vissa förenklingar i regelverket för prospektering. I promemorian föreslås ändring i terrängkörningsförordningen (1978:594) och miljöprövningsförordningen (2013:251). Ändringen i terrängkörningsförordningen innebär att det införs en generell dispens för terrängkörning för undersökningsarbete som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45). Ändringen i miljöprövningsförordningen innebär att djupborring som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen inte längre ska vara anmälningspliktigt.

Det anges inte någon tidpunkt för ikraftträdande för författningsändringarna.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian anges att ändringarna syftar till att göra vissa förenklingar i regelverket för prospektering. Ändringarna bedöms ha positiva konsekvenser för prospekteringsföretagen och för kommuner och länsstyrelser.

Vidare anges följande. Prospektering är basen för att identifiera fyndigheter av metaller och mineral. Om undersökningsarbetet inte fungerar kan i förlängningen inte heller någon utvinning äga rum. Prospektering är kostsamt och tar tid, och utfallet av undersökningsarbetet är alltid ovisst. Undersökningsarbetet i fält föregås av tidskrävande förberedelser och själva undersökningarna behöver ofta utföras med hänsyn till säsongsbetingade faktorer som till exempel naturskydd och rennäringen. Prövning av gruvverksamhet, från prospektering till utvinning, är en omfattande process som kräver flera olika tillstånd enligt olika lagar som tillämpas parallellt.

För att bedriva prospektering efter så kallat koncessionsmaterial krävs undersökningstillstånd enligt minerallagen. Innan prospektering kan påbörjas krävs dock i många fall även ytterligare tillstånd, vilket innebär att tid då undersökningsarbete skulle kunna bedrivas istället behöver ägnas åt att ansöka om tillstånd. Genom de föreslagna ändringarna kan tillstandsprocessen förenklas och effektiviseras, vilket i sin tur kan leda till att mer tid kan ägnas åt faktiskt undersökningsarbete.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen saknas en beskrivning av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Effekterna av om någon reglering inte kommer till stånd går att förstå av promemorian i dess helhet. Vad gäller alternativa lösningar, har Regelrådet förståelse för att några sådana inte utreds. Detta mot bakgrund av förslagets syfte, att förenkla regelverket för prospektering, i specifika delar. Avsaknaden av en beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utebliven beskrivning av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, i detta ärende är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen saknas en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Även om en reglering är helt igenom nationell bör vanligen en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten finnas med för att tydliggöra att förslaget inte står i strid med grundläggande EU-rättsliga principer och regelverk. Det nu remitterade förslaget syftar till att förenkla regelverket. Även om det hade varit önskvärt med en redovisning i denna del, kan Regelrådet godta att en beskrivning utelämnats i detta ärende.

Regelrådet finner att en utebliven beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten i detta ärende är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian saknas det en beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom om det finns behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. En utelämnad beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande kan godtas i detta ärende – detta mot bakgrund av förslagets karaktär av förenkling av regelverket. Vad gäller beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser är det enligt Regelrådet viktigt att berörda företag får information så snart som möjligt, med hjälp av de kanaler som bedöms lämpliga för att nå den berörda målgruppen. En utebliven beskrivning kan dock godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utebliven beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, i detta ärende är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen saknas en beskrivning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. För att förstå omfattningen av effekterna av det nu remitterade förslaget hade det varit behövligt med en beskrivning av berörda företag utifrån antal och storlek. De direkt berörda företagens bransch går att förstå av förslaget. De företag som påverkas mer indirekt och på ett såväl positivt som potentiellt negativt sätt av förslaget, framgår däremot inte. Avsaknaden av sådana beskrivningar av den berörda företagspopulationen medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att de föreslagna ändringarna bedöms ha positiva effekter för prospekteringsföretagen. Företagens administrativa börda minskar, vilket gör att de kan ägna mer tid åt undersökningsarbete.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Påverkan på kostnader och tidsåtgång bör vanligen beskrivas såväl kvalitativt som kvantitativt. I det nu remitterade ärendet beskrivs det endast kvalitativt och relativt kortfattat. Det hade varit önskvärt med en utförligare beskrivning och i den mån det är möjligt en kvantifiering av den administrativa regellättnad som bedöms uppstå. Utöver det hade det varit önskvärt med en beskrivning av antalet anmälningar för djupborring inom ramen för ett undersökningstillstånd, i syfte att förstå omfattningen av effekterna av förslaget. Med det sagt, kan den beskrivning av förslagets kostnadspåverkan som finns i ärendet godtas, sett till den ändring som föreslås. Det samma gäller beskrivningen av förslagets verksamhetspåverkan.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen saknas en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet noterar att det anges vid rubriken *Övriga konsekvenser* i promemorian, att förslaget inte bedöms leda till några konsekvenser i övrigt. Om det ska förstås som att förslagsställaren bedömer att ingen påverkan på övriga, inte omnämnda konsekvenser, kommer uppstå är oklart, men det skulle kunna tolkas på det sättet.

Utöver det finns det, såvitt Regelrådet har förstått det nu aktuella området, en global konkurrens effekt gällande förutsättningar för gruvverksamhet, där förslag som förenklar prospektering bör verka i riktning mot en förstärkt svensk konkurrenskraft på en global marknad. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade beskrivit sådana omständigheter närmare.

Trots det nämnda, och sett i ljuset av förslagets karaktär av en generell förenkling, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen finns en skrivning att förslaget inte bedöms leda till några konsekvenser i övrigt, som skulle kunna förstås som att det gäller samtliga effekter som inte uttryckligen beskrivs i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen saknas det dels en beskrivning av berörda företag utifrån storlek, dels en beskrivning av om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Förslaget innebär en förenklad administrativ hantering för direkt berörda företag. En utebliven beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utebliven beskrivning av om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning i detta ärende är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår genomgående av Regelrådets yttrande är det nu remitterade förslaget av särskild karaktär. Det föreslås en generell dispens i terrängkörningsförordningen som medför att motordrivna fordon får användas vid undersökningsarbete inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen. Utöver det föreslås en ändring i miljöprövningsförordningen som innebär att djupbörning som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen inte längre ska vara anmälningsskyldigt. De föreslagna ändringarna syftar till att förenkla regelverket vid prospektering. Enligt förslagsställaren kan tillståndprocessen förenklas och effektiviseras genom de föreslagna ändringarna. Regelrådet delar förslagsställarens bedömning.

En konsekvensutredning med företagseffekter ska vanligen innehålla en redovisning enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. I avvägningen av hur omfattande en beskrivning av effekter bör vara finns det ett proportionalitetsperspektiv, där det för vissa förslag krävs mer omfattande beskrivningar medan kortare beskrivningar är tillräckligt för andra förslag.

I den nu remitterade promemorian är de beskrivningar som finns relativt kortfattade. Andra beskrivningar har utelämnats helt. Då det utifrån förslagets utformning samt dess syfte och karaktär är tydligt att det medför förenklingar, har Regelrådet för det nu remitterade ärendet godtagit detta.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 13 september 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande